

בבית המשפט העליון

רע"א 3428/07

בפני: כבוד השופטת ע' ארבל

המבקש: ניסן אסייב

נגד

המשיב: קצין התגמולים/משרד הבטחון

החלטה

1. המבקש נפגע במהלך שירותו הצבאי, ותוך מילוי תפקידו, במרפק יד שמאל. ועדה רפואית קבעה לו 1% נכות לפי סעיף 41(5)א) לסעיפי המבחן, תוך שצוין כי מדובר בשבר של ראש הרדיוס של מרפק שמאל, ללא הגבלה תפקודית. הוועדה הרפואית העליונה לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט – 1959 [נוסח משולב] (להלן: החוק) שדנה בערעור שהגיש המבקש דחתה את ערעורו, לאחר שבדקה אותו ועיינה בחוות דעת מומחה רפואי מטעמו. זאת, לאחר שמצאה, בדומה לוועדה הרפואית שקדמה לה, כי ביישור ובכיפוף המרפק קיימת הגבלה של 10°.

המבקש ערער על החלטת הוועדה הרפואית העליונה וטען כי יש להחיל על עניינו את סעיף 41(8) לתקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגת נכות), התש"ל – 1969 (להלן: התקנות) ולפיו לקבוע לו 10% נכות, אך בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו. בית המשפט ציין כי הוועדה הרפואית העליונה בדקה את המבקש ואף עיינה בחוות דעת רפואית שהגיש, אך לא מצאה לקבל ממצאיה של חוות הדעת. בית המשפט סבר כי הגם שמבחינה מילולית נכנס מצבו של המערער תחת סעיף 41(8) לתקנות, הרי שמשמצאה הוועדה כי מדובר בהגבלה מזערית שאין לה משמעות תפקודית, ניתן לקבל שלא להחיל על המבקש דרגת נכות שאינה משקפת נכונה את מצבו.

2. המבקש טוען כי עניינו מצדיק מתן רשות לערער לשם בירורה של שאלה משפטית שהינה האם רשאת הוועדה הרפואית להוסיף תנאים שאינם קבועים בחוק

ובתקנות לצורך הכרה באדם כנכנס תחת אחד מהמבחנים לקיומו של ליקוי. לדבריו, עצם העובדה שהוועדה נימקה החלטתה בכך שלא נותרה במרפקו לאחר הפגיעה כל הגבלה תפקודית, מהווה הוספת תנאים ודרישות מעבר לאלה שקבע המחוקק. המבקש מדגיש לעניין זה את תכליתו הסוציאלית של החוק.

3. אין חולק כי החוק מתבסס על חובתה המוסרית של המדינה כלפי מי שנפגעו במהלך שירותם הצבאי, עת הם נוטלים חלק בחובה – שהיא זכות – להגן על המדינה, ומטרתו מטרה סוציאלית מובהקת (ראו לעניין זה: בג"ץ 8487/03 ארגון נכי צה"ל נ' שר הביטחון (טרם פורסם, 13.12.06); רע"א 2563/03 בן חור נ' קצין התגמולים – משרד הביטחון (לא פורסם, 4.5.06)). ככזה, הנטיה הינה לפרשו "...ברוח-לב ולא ביד קמוצה, מתוך רצון להיטיב עם הנכה ושלא להקפיד עימו..." (דנ"א 5343/00 קצין התגמולים נ' אביאן, פ"ד נו(5) 746, 732 (2002)).

יחד עם זאת, מטרתו הסוציאלית של החוק אין משמעה כמובן כי כל תביעה הינה מוצדקת ולכל תביעה יש להיעתר. מורכבותן של הסוגיות הנוגעות להכרה בזכאות לתגמולים בגין פגיעות שנגרמו במהלך ועקב השירות הצבאי, והצורך במדיניות אחידה וברורה הם שהובילו לקביעת מבחנים ברורים לפיהם מתבררות תביעותיהם של המבקשים הכרה כנכים לפי החוק. במקרה שלפנינו אכן נראה כי עניינו של המבקש אכן נכנס בגדרו של סעיף 41(8) לתקנות, אלא שבדיקתו העלתה כי ההגבלה שנגרמה לו אינה בעלת משמעות תפקודית וכפי שציינה הוועדה הרפואית מדובר בהגבלה מזערית. ההחלטה לדחות את הערעור לא נבעה, כך עולה מעיון בהחלטות הוועדות הרפואיות, מהוספת דרישות באופן יזום על ידי הוועדות הרפואיות, כתנאי להכרה בדרגת נכות גבוהה יותר, אלא מדובר בהפעלת שיקול דעת. ברי כי לוועדה הרפואית שיקול דעת אותו היא מפעילה בדונה בערעורו של נכה לפי התקנות ובהכריעה בו. שיקול דעת זה אינו מאפשר קביעת "תנאים ודרישות" חדשים, כטענת בא כוח המבקש, אך הוא חלק בלתי נפרד מההליך בפני הוועדה ומשזו מצאה כי הלכה למעשה לא נודעת לפגיעה שאירעה משמעות תפקודית – קביעה שהיא מקצועית במהותה – קיבלה את ההחלטה המתבקשת מכך. הפרשנות שמציע בא כוח המבקש משמעה כי ניטל מהוועדה הרפואית חלק ניכר של שיקול הדעת ועם תוצאה זו לא ניתן להסכים. שיקול הדעת שהפעילה הוועדה מנומק – הגם שבקיצור נמרץ - באופן שניתן להעבירו תחת שבט הביקורת ובעשותה כן איני סבורה כי יש מקום להתערב בהחלטתה.

למעלה מן האמור אציין כי עיון בבקשה מעלה כי אין היא מגלה שאלה משפטית של ממש אלא עניינה בהשגותיו של המבקש על הקביעה בעניינו, ומשכך אין היא עומדת בתנאים למתן רשות לערער, לא כל שכן נוכח הוראת סעיף 12א לחוק.

הבקשה נדחית אפוא.

משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ט בתשרי התשס"ח (11.10.07).

עדנה ארבל 54678313-3428/07

ש ו פ ת

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 07034280_B01.doc
מרכז מידע, טל' 02-6593666 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה